

Naturreseptatet Bladmyran

ÅRET 1747 skedde en delning av skog och mark i Hille och Varva byar, troligen den första delningen av skogsmarken. Den odlade jorden, inrösningsjorden, var redan tidigare uppdelad på de olika hemmanen. Ansvarig för skogsdeleningen 1747 var August von Rehausen, och i förrättningsakten, som upprättades tillsammans med kartan över de aktuella områdena, benämndes ägfigurerna No 5, 6 och 19 såsom varande ”till upprödande tienliga”. Dessa tre ägofigurer om tillhoppa 18 tunnland 12 kappland i dåtida mått, omnämndes då såsom ”Bladmyran”, och kom genom delningen att ägas av Tolvfors och Hillviks bruk.

Värdefull slättermark

Med tanke på den oftast stora brist på vinterfoder till nötkreaturen, som rådde på den tiden, är det troligt att området genom myrslätter hölls öppet hela tiden fram till den stora omarronderingen, ”Laga skiftet”, som övergick byarna i början på 1890-talet. Vid den tiden fanns det i det område som nu är reservat tre lador. ”Skifteshandlingarna” från den tiden ger oss kännedom om att sådana områden som Bladmyran, alltså myrslättermarker, så alljämt var mycket attraktiva för kreatursägare.

Alen kommer

Större delen av de tidigare omnämnda ägofigurerna kom genom laga skiftet i min farfars ägo. Enligt vad min far berättade skedde en viss uppodling i utkanten av området, medan däremot myrslogarna lämnades åt sitt öde och som en följd av detta började växa igen, bland annat med *klibbal*. Igenväxningen har fått fortgå ganska ostört under det senaste seklet. Ett mått på hur den har framskridit är min tidigaste minnesbild av området och då speciellt askogen. Detta minne är från något av de sista åren på trettioalet. Då hade inte något träd i området nått tio centimeters diameter. Troligen var då åldern på beståndet mellan 25 och 30 år. Av detta kan man sluta sig till att dagens klibbalar i Bladmyran cirka 85 år. Den avverkningen som skett i de våta områden under det senaste seklet är troligen mindre än en procent av tillväxten. De relativt stora avverkningar av brännved, som under andra världskrigets dagar skedde i omgivningen, lämnade Bladmyran orörd.

Beslutet

Vi, min broder och jag, som de senaste 30 åren varit ägare till fastigheten Varva 2:164, vari Bladmyran ingår, hade många funderingar om vad vi skulle göra med detta klibbalkärr. Vi kom till slut fram till att området nog borde lämnas orörd för framtiden. Detta förverkligades den 1 november 1993 när Länsstyrelsen i Gävleborgs län fastställde ”Bladmyrans naturreseptat”.

Bladmyrans växter

Vid en exkursion i reservatet den 19 juli 1994 antecknades följande arter:

*Amerikansk dunört, andmat, ask, bergslok, blekstarr, blodrot, borsttistel, brunrör, brunört, brännässla, bunkestarr, daggkåpa, dvärgigelknopp, dyveronika, frossört, glasbjörk, gran, grenrör, gråstarr, gråvide, gullpudra, gökblomster, hallon, harsyra, hirsstarr, hultbräken, humleblomster, hägg, hästhov, kabbeleka, klibbal, knagglestarr, korallrot, kråklöver, kärrdunört, kärrfibbla, kärrgröe, kärrtistel, kärrviol, lånke, majbräken, majsmörblomma, mannagräs, missne, måbär, olvon, ormbär, rankstarr, repestarr, revsmörblomma, rörfen, sengröe, sjöfräken, skogsbräken, skogssäv, skogsvicker, strätta, sumpfräne, svartvide, topplösa, tuvtätel, vattenmåra, veketåg, videört, vitpyrola, vitsippa, vårbrodd, vårtbjörk, vänderot, återfräken, åkermynnta, älggräs, ängsfräken, källarv, norrlandsstarr, skogsnycklar, skogstry, slokstarr, stor igelknopp, sumpförgätmigej, tagelstarr, tibast, tvåblad, äkta förgätmigej, ängsbräsma, ögonpyrola samt slutligen det ur botanisk synpunkt intressantaste fyndet, nämligen den relativt oansenliga orkidén *knottblomster*.*

Fotnot: 1 tunnland = 32 kappland = 4936 kvadratmeter.

[Hillebygden, Nr. 2, 1994]